

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกกาแฟในตำบลป่าแป๋ อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายเอกราช บุญล้อมรักษ์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

ผศ.ดร.บุศรา ลีมนิรันดร์กุล
รศ.ดร. รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์
อ.ดร. ธนะชัย พันธุ์เกษมสุข

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกกาแฟในตำบลป่าแป๋อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกกาแฟ ในตำบลป่าแป๋ อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่มีต่อระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกาแฟของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟใน ตำบลป่าแป๋ อำเภอมะแตงจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในพื้นที่ตำบลป่าแป๋ อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49 ปี จบการศึกษาดำรงระดับประถมศึกษาปีที่ 4 สถานะภาพสมรส มีพื้นที่ถือครองอยู่ระหว่าง 11-30 ไร่ มีพื้นที่สำหรับปลูกกาแฟน้อยกว่า 10 ไร่ มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 53420.64 บาทต่อปี

มีประสบการณ์การปลูกกาแฟอยู่ระหว่าง 6-10 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิตเอง โดยมีพ่อค้ามารับซื้อผลผลิต เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสม มีประสบการณ์คู่มือศึกษางานทางด้านระบบหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมและมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ผลการศึกษาความรู้และความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกาแฟอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 61.47) การปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับทางการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกาแฟ พบว่า เกษตรกรมีการปลูกกาแฟบนพื้นที่เนิน โดยจะปลูกเมียงก่อนและปลูกกาแฟตาม มีการคัดเลือกประเภทและชนิดพันธุ์ โดยจะใช้สายพันธุ์อะราบิก้าการใช้วัสดุอันตรายทางการเกษตรพบว่า เกษตรกรมีการใช้ตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในฉลากกำกับและมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันสารพิษได้แก่ หน้ากาก หรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และสวมรองเท้านำส่วนด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิต พบว่า เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลกาแฟที่มีความสุกแก่ในระยะเวลาที่เหมาะสมสถานที่ตากผลกาแฟสะอาดมีอากาศถ่ายเทสะดวก มีการรักษาความสะอาดสถานที่ตากผลกาแฟเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการจดบันทึกข้อมูลวันปลูก วันที่ศัตรูระบาด แต่มีการจดบันทึกการใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมี ปริมาณผลผลิตกาแฟและรายได้จากการขายผลผลิตกาแฟ

ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกกาแฟอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ด้านความรู้และความเข้าใจของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกาแฟ ได้แก่ ประสบการณ์การฝึกอบรม(GAP) พื้นที่ปลูกกาแฟ การศึกษาดูงาน(GAP) และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และด้านประสบการณ์การปลูกกาแฟ

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญเกษตรกรในพื้นที่ยังขาดความรู้ในระบบการปฏิบัติทางการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตกาแฟคุณภาพในด้านการจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตและหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานการสำรวจการเข้าทำลายของศัตรูพืช สถานที่ตากเมล็ดกาแฟเพื่อลดความชื้น การลดความชื้นของผลกาแฟ กำจัดส่วนของต้นกาแฟรวมทั้งผลร่วงที่เป็น โรคการจดบันทึกการปฏิบัติงานตามเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกาแฟอย่างถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรมีการร่วมกันดำเนินงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรกร โดยเฉพาะ

Independent Study Title Factors Affecting Practices on Good Agricultural Practices of Coffee Growers in Pa Pae Sub-district, Mae Taeng District, Chiang Mai Province

Author Mr. Ekarach Boonlomrug

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Advisory Committee Asst. Prof. Dr. Budsara Limmirankul Advisor
Assoc. Prof. Dr. Ruj Sirisunyaluk Co-advisor
Dr. Thanachai Punksasemsuk Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) factors affecting practices on good agricultural practices (GAP) of coffee growers in Pa Pae sub-district, Mae Taeng district, Chiang Mai province 2) relationship of those factors such as personal factors, economic factors and social factors on farming practices by the GAP regulation and 3) problems, obstacles and recommendations towards the GAP of coffee growers in Pa Pae sub-district, Mae Taeng district, Chiang Mai province.

The research samplings were 150 coffee growers in Pa Pae sub-district, Mae Taeng district, Chiang Mai province. Data were collected by interviewed questionnaires and analyzed by descriptive statistics such as percentage, mean average, minimization, maximization, standard deviation and Pearson's coefficient correlation product moment

The results showed that most of the growers were male averaged 49 years of age with educational background lower than the prathom level. Marital Status were married, land holdy area 11-30 Rai and cultivated coffee area lower 10 Rai, the household income was 53,420.64 baht per year, the experience on coffee growing was 6-10 years. The coffee growers have been trained and

received practical knowledge from excursions on GAP. Also, they regularly contact agricultural extensionists. However, the most of the coffee growers sold their products by themselves.

The coffee growing was practiced on the upland condition by growing coffee after harvesting Assam tea. The growers basically selected Arabica coffee varieties and types. For the practice and production controlling, the growers were protected clothing such as masks, hand-gloves, hats and shoes to prevent any hazardous toxic substances, pesticides application were directly followed recommendations. The research found that the growers harvested mature coffee, where they dried coffee were well-ventilated places and always kept these areas clean. Most of the growers had never recorded the planting dates and also the spreading date of pests and diseases. However, the growers had recorded details on fertilizers application, chemical usages, quantity of coffee produces and returns from coffee selling.

Hypothesis test resulted that the factors which significantly related to the practical works of the growers who followed the regulations on Good Agricultural Practice for coffee were; knowledge and understanding on Good Agricultural Practice regulation such as the participation in technical training completed (GAP), cultivated coffee area field trip study (GAP), contact with agricultural extension officer and the experience on coffee growing.

Problems obstacles and recommendations, most of the growers lacking of knowledge about quality management in coffee producing process and after harvesting process such as integrated pest management, exploring pest infestation, dried coffee bean places, drying coffee beans, getting rid of parts of coffee tree as well as diseased beans and recording the good agricultural practices for coffee correctly. Therefore, the suggestion farm there each, public and private sectors should cooperate in order to find the solution for the problems and obstacles of the coffee growers.